

یادداشت

وصله ناجور تعارض ارزش‌ها

آنوش رحام

این روزها در هر محفلی در باب واقعه اخیر موقوفات صحبت و گفت‌وگو جریان دارد. این مسئله از دو منظر قابل بررسی و مذاقه است؛ یکی از منظر انتساب این واقعه به شخص مسئول و عدم اطلاع ایشان از قصور احتمالی و دیگری از منظر نقش فرزندان و اطرافیان مسئولان و نقش آنها در این دست وقایع تلخ و چگونگی مواجهه جامعه با آن و اثرات و تبعات آن بر وجهه حکومت؛ اما اگر به موضوع از هر زاویه‌ای نگاه کنیم، آنچه برای مردم عزیز کشورمان برجسته و پررنگ است، جایگاه صحت عمل و سلامت در حکومت اسلامی است که به‌واقع مهم‌ترین شاخصه عدالت، پاکدستی کارگزاران دینی و نزدیکان آنها در حکومت اسلامی است.

در باب حکومت اسلامی

از منظر حضرت امیرالمؤمنین استقرار و دوام حکومت، بدون کارگزاران وزمامداران شایسته و پاکدستی نزدیکان آنها عملی نخواهد بود. این مسئله از چنان اهمیتی برخوردار است که می‌توان ریشه بسیاری از کج‌روی‌ها و اختلافات در بدو استقرار حکومت اسلامی را به نزدیکان ناخلف خلفا نسبت داد. به‌ویژه آنکه حضرت بارها خلیفه سوم و دیگر خلفای راشدین را از خطرات و سوءرفتار نزدیکان و عاملان‌شان اندرز می‌داد؛ به نحوی که تداوم این انحرافات در حکومت اسلامی و دور شدن آن از مسیر عدالت، دین‌گریزی حاکمان و رغبت آنان به دنیازدگی و غفلت از قوانین شرع اسلام مهم‌ترین دغدغه حضرت امیرالمؤمنین علی (ع) بوده است. برای درک بهتر مسئله، بیش از ۳۰ نام‌ از ۷۹ نامه حضرت امیر در نهج‌البلاغه به شیوه حکمرانی کارگزاران و درباره چگونگی رفتار و سلوک آنها در خلوت و با مردم و مشی والی‌گری، سفارش‌ها و توصیه‌های لازم در باب صلاحیت عاملان و نزدیکان ایشان به‌ویژه دخالت‌ندادن روابط شخصی و خویشاوندگرای و نفی دودمان‌گرایی و اشرافیت‌سالاری و نظارت و مواظبت دقیق بر رفتار و عملکرد مسئولان و از همه مهم‌تر شیوه زندگی آنان به‌عنوان کارگزاران و زمامداران حکومت اسلامی مورد تأکید آن حضرت آمده است. بدون‌دید یکی از دلایل اهتمام جدی حضرت امیر به صحت عمل نزدیکان ریشه در سنت‌های الهی آزمودن بندگان به وسیله اموال و فرزندان و خانواده آنها بوده است؛ که در آیتی از قرآن نیز با صراحت به این موضوع اشاره شده است.

وَالْعُلَمَاءُ أَمَّا أَمْوَالُكُمْ وَ أَوْلَادُكُمْ فَفِتْنَةٌ (انفال/۲) و بداند که اموال و اولاد شما وسیله آزمایشند.

وسيله آزمایشند. و آن اموال و اولاد شما را در آن ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از سوی «خاص» رعایت ننشود. به تعارض ارزش و بخران ارزش مبتلا می‌شود و هر میزان کج‌روی از انتظارات مشترک اعضای یک جامعه و رفتار ناپهناجری که از طبقه بالای جامعه و زمامداران سر سبزند، به‌عنوان تعارض ارزش تلقی می‌شود. متأسفانه بارها دیده شده ارزش‌هایی که سال‌ها از طرف مسئولان برای مردم تبلیغ و تبیین شده است، در شیوه زندگی نزدیکان و فرزندان برخی از آنها نقض و نفی می‌شود و این همان وصله ناجور نظام حکمرانی و پدیده تعارض ارزش‌ها است که نمود آن را در شیوه زندگی و کردار برخی نزدیکان مسئولان می‌بینیم؛ به نحوی که کمترین تبعات و پیامدهای ویرانگر این تعارض ارزش و پارادوکس رفتاری منجر به از بین رفتن اعتماد عمومی و نشاط اجتماعی، بروز افسردگی و ناامیدی از اصلاح امور و اجرای عدالت و درنهایت خاموشی شور زندگی در توده‌های مردم به‌ویژه نسل جوان و نواندیش خواهد شد. وصله ناجور و عارضه‌ای که در نتیجه آن ضد ارزش‌ها و ردایل اخلاقی از پوسته مبلغان ارزش و فضایل اخلاقی بیرون می‌زند و شکاف عمیقی بین باور مردم و ارزش‌های یک جامعه ایجاد می‌کند، در چنین فضایی است که جامعه احساس می‌کند ارزش‌ها عاریه‌ای و مصنوعی بوده و انسان از حق قطری و طبیعی خود یعنی بهره‌مندی از دستاورد رفا، عدالت و حق منفعت محروم است و محکوم به قوانین جبری تقدیر است. در چنین جامعه‌ای ضد ارزش‌ها بر ارزش‌ها برتری دارند و جامعه متفعلانه تسلیم سرنوشت خواهد بود؛ چراکه این عارضه مهلک سطح مشارکت مردم در سرنوشت خود را تقلیل داده و جامعه به نوعی دچار رخت و بی‌تفاوتی روزافزون خواهد شد. متأسفانه همه پراهنی‌ها که مدافعه و ملاحظه‌ش می‌شوند این واقعیت است که منش برخی از مسئولان و زمامداران با برخی گزاره‌های ضد ارزش نزد جامعه در معنا هم‌عرض شده‌اند و شکاف عمیق بین مردم و مسئولان و اقت اجتماعی که این عارضه تعارض ارزش‌ها ایجاد کرده، مانند یک بمب ساعتی مهلک و خطرناک زیر پای نظام تدبیر قرار دارد. امیدواریم مسئولان برای ترمیم پدیده تعارض ارزش و گسل عمیق بی‌اعتمادی مردم، تدبیر کنند.

خبر

واکنش حزب اعتدال و توسعه به حمله رژیم صهیونیستی:

رژیم صهیونیستی به «ماشین کشتار و نسل‌کشی» مبدل شده است

حزب اعتدال و توسعه با صدور بیانه‌ای تأکید کرد که حمله تروریستی به یک مقر دیپلماتیک، نقض آشکار منشور ملل متحد، قوانین بین‌الملل و اصل اساسی مصونیت اماکن دیپلماتیک و کنسولی است. در این بیانه آمده است: «اقدام جنایت‌کارانه رژیم تبهکار و کودک‌کش صهیونیستی در حمله به ساختمان کنسولگری جمهوری اسلامی ایران در دمشق که در ماه مبارک رمضان و مصادف با سالگرد حضرت علی (ع) این اسوه تقوا و عدالت انجام شد و منجر به شهادت جمعی از مستشاران نظامی ازجمله سردار سریتپ پاسدار محمدرضا زاهدی و سردار محمدهادی حاج‌رحیمی شد، خشم و انزجار مردم مسلمان و آزاده ایران و جهان را درباره درنده‌خویی و نقض فاحش و مکرر مقررات بین‌المللی از سوی این رژیم سفاک برانگیخت. حمله تروریستی به یک مقر دیپلماتیک، نقض آشکار منشور ملل متحد، قوانین بین‌الملل و اصل اساسی مصونیت اماکن دیپلماتیک و کنسولی است. بدون‌شک بی‌پروایی این رژیم تبهکار و زیر پا نهادن همه معاهدات و مقررات بین‌المللی و کشتار مردم بی‌گناه که با حمایت‌های سیاسی، نظامی و تبلیغاتی سردمداران دولت آمریکا و برخی از کشورهای اروپایی به‌عنوان هژمونی استکباری و امپریالیسم معاصر انجام می‌شود، صلح، امنیت و ثبات نظام بین‌الملل را به‌شدت در مخاطره قرار داده است. کشتار بی‌رحمانه و کم‌نظیر و نسل‌کشی بیش از ۳۲ هزار نفر از مردم مظلوم غزه که اکثریت آنان را زنان و کودکان تشکیل می‌دهند و آواره‌ساختن بیش از دو میلیون نفر از مردم بی‌پناه فلسطین موجب مخالفت و انزجار افکار عمومی منطقه‌ای و جهانی و فشارهای داخلی این رژیم شده است. برپاوضاح است که اساس ایدئولوژی و اصول حکمرانی این رژیم غاصب بر «تروریسم» و اقدامات «جنون‌آمیز» بنیان شده و با عملیاتی سازی اقدامات قرون‌وسطایی پرتکرار عملا به «ماشین کشتار و نسل‌کشی» مبدل شده‌اند.

بررسی نشست شورای امنیت سازمان ملل درباره حمله به بخش کنسولی سفارت ایران در گفت‌وگو با کوروش احمدی

خروجی نشست شورای امنیت قابل پیش‌بینی بود

عبدالرحمن فتح‌اللهی

برنامه نشست اضطراری شورای امنیت سازمان ملل درباره حمله اسرائیل به کنسولگری ایران در سوریه عصر سه‌شنبه به وقت محلی نیویورک، ۱۴ فروردین‌ماه ۱۴۰۳ برابر با دوم آوریل ۲۰۲۴ با حضور هیئت جمهوری اسلامی ایران و بدون خروجی ملموسی به کارش پایان داد. به‌جز دو کشور چین و روسیه که این حمله را محکوم کردند، دیگر اعضا حتی از محکوم‌کردن لفظی اسرائیل خودداری کردند. این در حالی است که برخی معتقد بودند این نشست می‌تواند به صورت قطع‌نامه‌ای علیه تل‌آویو منجر شود و طیفی از کارشناسان هم موضوعی کشاندن اسرائیل به ذیل فصل ششم یا حتی فصل هفتم منشور را مطرح کرده بودند. پیش‌تر هم نمایندگی ایران در سازمان ملل در نامه‌ای به شورای امنیت از این شورا خواست که اقدام جنایت‌کارانه اسرائیل را به شدیدترین وجه ممکن محکوم و نشستی فوری برای رسیدگی به نقض آشکار هنجارها و اصول حقوق بین‌الملل از طرف تل‌آویو برگزار کند. درصورتی‌که رابرت وود، معاون سفیر آمریکا در سازمان ملل، در نشست اضطراری شورای امنیت درباره حمله اسرائیل به کنسولگری ایران در دمشق سوریه در سخنانش از تأیید دخالت اسرائیل در حمله خودداری کرد. جالب آنجا بود که دیپلمات

دیپلماتیک و کنوانسیون ۱۹۶۳ درباره اماکن کنسولی را طرح می‌کنند. آیا نگاه حقوقی ایران می‌تواند از دل نگاه سیاسی به یک نتیجه حداقلی برسد؟

اساسا کنوانسیون وین درباره حقوق دیپلماتیک و کنسولی حاوی شرح وظایف کشورها در قبال هیئت‌های دیپلماتیک است؛ یعنی در این کنوانسیون صرفا حقوق و تکالیف کشور مبدأ و اعزام‌کننده و نیز کشور میزبان یا کشور پذیرنده هیئت‌های دیپلماتیک مطرح است و لاغیر. این کنوانسیون‌ها ناظر بر این است که هیئت‌های دیپلماتیک در کشور میزبان بتوانند با آزادی کامل به وظایف خود به‌درستی عمل کنند و درعین‌حال اماکن دیپلماتیک از تعرض در امان باشند.

در این کنوانسیون کشور پذیرنده یا میزبان هیئت‌های دیپلماتیک حق حاکمیت ملی خود را در قبال اماکن دیپلماتیک یا کنسولی اندکی محدود می‌کند. برای مثال کشور میزبان می‌پذیرد که بدون اجازه وارد سفارت‌خانه یا اماکن کنسولی دیگر کشورها نشود. لذا حمله اسرائیل به بخش کنسولی سفارت ایران در دمشق بیش از آنکه ذیل کنوانسیون وین و مشخصا کنوانسیون ۱۹۶۱ قابل طرح و بحث باشد، ذیل بند ۴ ماده ۲ منشور ملل متحد باید قابل طرح است. در بند مذکور قید شده است که اعضای سازمان ملل نباید به خاک یکدیگر تعرض کنند. یعنی منع تهدید و منع توسل به زور در بند ۴ ماده ۲ منشور ملل متحد مطرح است. در اینجا اسرائیل با حمله به ساختمان کنسولگری ایران در دمشق به خاک کشور سوریه به عنوان عضو سازمان ملل تعرض کرده است. پس این حمله اسرائیل قبل از آنکه تعرض به اماکن دیپلماتیک ایران باشد، تعرض به خاک سوریه است. یعنی یک اقدام متخلفانه بین‌المللی توسط اسرائیل صورت گرفته است. درحالی‌که کنوانسیون‌های وین می‌گویند که کشور میزبان نباید متعرض هیئت‌ها و اماکن دیپلماتیک شود. بنابراین کنوانسندگان کنوانسیون وین اساسا به فکر این نبوده‌اند که بخواهند بندهایی برای مقابله با اقدامات و تعرضات نظامی دیگر کشورها علیه اماکن و هیئت‌های دیپلماتیک و کنسولی در یک کشور دیگر تعریف کنند. البته از آنجا که کنوانسیون‌های وین احترام به هیئت‌ها و اماکن دیپلماتیک و تعرض‌ناپذیربودن این اماکن را مورد تأکید قرار داده‌اند، لذا اینجا کنوانسیون وین نیز می‌تواند به عنوان یک مبنای کمکی به ادله حقوقی ایران در کنار بند ۴ ماده ۲ منشور ملل علیه اسرائیل کمک کند.

⚡ **ساعاتی پس از حمله بعدازظهر دوشنبه اسرائیل به بخش کنسولی ساختمان سارت ایران در دمشق، شورای عالی امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران جلسه خود را تشکیل داد و پس از این جلسه نامه‌ای هم به شورای امنیت سازمان ملل ارسال شد. در جلسه عصر سه‌شنبه شورای امنیت هم، هیئت ایرانی مواضع خود را مطرح کرد. حال در سایه نامه ارسالی و مواضع مطرح‌شده، تهران می‌تواند از حق پاسخ‌گویی خود در برابر اسرائیل استفاده کند؟**

منظورتان حق پاسخ‌گویی نظامی است؟!

⚡ **بله.**

اگر بخواهیم از منظر حقوقی به مسئله حق پاسخ‌گویی نظامی نگاه کنیم در قالب حق دفاع از خود قابل بحث و طرح است. در اینجا و از منظر حقوقی حق دفاع از خود در شرایطی که کشوری مورد تهاجم و تعرض قرار گرفته است در چارچوب ماده ۵۱ منشور وجود دارد. اما همان‌طور که گفتیم حمله اسرائیل، در درجه اول تجاوز و تعرض به خاک سوریه و تمامیت ارضی این کشور است و در درجه دوم تعرض به اماکن دیپلماتیک و کنسولی ایران محسوب می‌شود. لذا اینجا نقش سوریه بسیار مهم است، چون سوریه به عنوان عضو کنوانسیون وین تضمین کرده است که به اماکن کنسولی و دیپلماتیک ایران در خاک کشورش تعرض نشود. به بیان دیگر سوریه متعهد به حفاظت از اماکن و هیئت‌های دیپلماتیک است. پس حق دفاع از خود در درجه اول برای سوریه و در درجه دوم برای ایران وجود دارد. حال نکته و سؤال اصلی اینجااست که این حق

بررسی نشست شورای امنیت سازمان ملل درباره حمله به بخش کنسولی سفارت ایران در گفت‌وگو با کوروش احمدی

خروجی نشست شورای امنیت قابل پیش‌بینی بود

روزنه

لاریجانی: رفتار صهیونیست‌ها فاقد دستاورد نظامی است

مشاور رهبر انقلاب در پیامی شهادت سردار زاهدی و همراهان وی در پی حمله موشکی نظامیان صهیونیست به ساختمان کنسولگری ایران در دمشق را تسلیت گفت. متن پیام علی لاریجانی به شرح زیر است: «گرچه اردست‌دادن سردار رشید اسلام، زاهدی و یارانش، آن هم در ایام شهادت مولای متقیان علی (ع) ثلمه شدیدی برای جامعه ماست اما از جهتی نشانگر آن است ایران عزیز با داشتن چنین مجاهدانی همواره با عزت و سربلندی زیست می‌کند. از طرفی رفتار صهیونیست‌ها حکایتگر فرار رو به جلو از عدم دستاورد نظامی در غزه به‌سوی آینده‌ای مهیتر است. در این میان پرهیز غـرب حتی از محکومیت جنایت اسرائیل پایه‌های قریب نظام لیبرال‌دموکراسی را بیشتر عیان کرد. اتحاد همراه با طمأنینه جامعه در راستای تدابیر فرماندهی کل قوا باعث اتخاذ تصمیمات درست و قوی خواهد بود. به خانواده‌های محترم شهدای عظیم‌الشان عرض تسلیت و ارادت دارم.»

اعضای کابینه سیزدهم در حاشیه جلسه دولت

اعضای کابینه سیزدهم در حاشیه جلسه امروز (چهارشنبه) پانزدهم فروردین ۱۴۰۳ هیئت وزیران در حیاط دولت با حضور در جمع خبرنگاران به سؤالات‌شان پاسخ دادند.

جواد اوجی، وزیر نفت از افزایش شش تا هفت میلیون لیتری مصرف بنزین در ایام نوروز نسبت به سال گذشته خبر داد و افزود: قانون‌گذار در قانون بودجه ۱۴۰۳، وزارت نفت را مکلف کرده تا ۹۵ درصد عملیات سوخت‌گیری از طریق کارت‌های سوخت شخصی افراد انجام شود و ما مکلف به اجرای این قانون هستیم. وی یادآور شد: با اطلاع‌رسانی‌هایی که صورت خواهد گرفت، بعد از پایان سفرهای نوروزی این قانون را اجرایی خواهیم کرد.

عیسی زارع‌پور، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات نیز درباره علت برخی اختلال‌ها در پیام‌رسان‌ها توضیح داد و اعلام کرد که درحال راه‌اندازی دیتاستر دوم این پیام‌رسان‌ها هستیم تا دیگر شاهد چنین مشکلاتی نباشیم. وی درباره تعدد اختلال‌ها در پیام‌رسان‌ها، گفت: یکی از پیام‌رسان‌های داخلی یک مشکل سخت‌افزاری داشت که حل شد و تلاش بر این است که مردم این اختلال‌ها را تجربه نکنند. دیروز هم چند ساعت یک پیام‌رسان خارجی اختلال داشت. گاهی اختلال طبیعی است ولی باید تلاش شود که تکرار نشود و به حداقل برسد.

زیرساخت این پیام‌رسان‌ها را وزارت ارتباطات تأمین می‌کند و تلاش می‌اند که کار، بیش از دو هزار خانـه محیط زیست راه‌اندازی کرده است. وی افزود: امسال با توجه به شعار سال و بیانات مقام معظم رهبری، کیفی‌سازی خانه‌های محیط زیست را مد نظر داریم که در حال انجام است.